

ЧАСОПІСЬ
для
руських родин.
Виходить щодня
кромі днів по
неділіх і святах.

Редакція і адміністрація в Чернівцях ул. Петровича ч. 2.
Передплата 10 зл.

БУКОВИНА

Справи нашої держави.

В справі язикових розпоряджень мав сими днями клуб ческих послів до ради державної нараду, на котрій постановлено зажадати рішучо від правительства відкликання додаткових розпоряджень, виданих для пояснення, як первістні розпорядження треба розуміти і виконувати; в разі, коли би правительство сего не зробило, грозять ческі послані опозицією. Також домагається клуб усунення міністра судівництва. Про ухвалу клубу повідомлено дня 18-го с. м. презідента міністрів, а по полуздні того-ж дня нараджувалися відпоручники клубу з послами февальної більшої посіlosti.

Narodni listy доносять, що правительство поробило вже кроки для спростовання хибної інтерпретації язикових розпоряджень. О тім говорив уже гр. Баден і в палаті панів. Розпорядження язикові — мовив він — несправедливо викликали таку опозицію і агітацію зі сторони Німців. Видаючи ті розпорядження, він не мав гадки обмежувати німеччину а тим менше оскорбляти Німців. Єго личнечувство збронило би ему се учинити, але він був і в тої гадки, що в розпорядженнях нема укорочення народних прав Німців.

Урядові дневники зачинають в тій справі теж трохи вже інакше писати. Коли парламентарні труднощі — так кажуть — не будуть усунені цирою угодою, на котру би радо пристали Німці, Чехи і всій інші народності, то в такім разі всі

народи будуть залежати від кождочасного правительства, а їх становиска ніколи не будуть безпечно перед бурями і негодами. Вже-ж і тепер жалуються Чехи, що інструкціями для переведення язикових розпоряджень обкроено ті розпорядження на некористь Чехів. Годі призвати слушність замітам, мов то закон о краєвих язиках не дасть ся перевести в парламенті. — Отже видно, що і правительство вже зачинає завертати на дорогу законодатного полагодження справ і спорів язикових.

*

Наша обструкція парламентарна загадала ще одну зброю добути проти нинішнього кабінету. Збросю тою має статися договір з Угорщиною, а іменно справа квотова. На тім полі, видко, наступило якесь тайне порозуміння межи лібералами долитавськими а ліберально-жидівським створництвом на Угорщині, на котрого чоло стоїть старий Tica. План лібералів такий, щоби Угорщина по можности робила тепер обструкцію квотову, а то не задля реальних причин, а просто для того, бо гр. Баден не числив ся з лібералами долитавськими. Ліберали угорські мають прийти в поміч нашим домородним лібералам.

На той темат приносить віденська „Montags-Revue“ таку статю: „Справа квотова висить ще заєдно в воздуху неполагоджена. Правительство австрійське віднеслося вправді до правительства угорського посередством ноти в тій справі, але кабінет бар. Банфіого кинув ту ноту до

копа, подібно як всі нунци і ренунци квотової депутатії австрійської. Тепер треба буде устно пересправляти. В тій цілі удався вже імператор до Пешти, а під суботу сего тижня поїхали і міністри австрійські до Буди. Але чи буде що з того? пише „Montags-Revue.“ Тяжко, бо ліберальний кабінет угорський має звязані руки ліберальним створництвом сойму угорського. Кабінет угорський не хоче договорювати ся з гр. Баденом. В Угорщині лучше розуміють ситуацію політичну в Австрії, ніж самі Німці австрійські. Там дивлять ся люди в будуччину і знають, що по угоді з Угорщиною прийде реакція, прийде ера панування клерикально-слов'янських створництв, що упоравши ся з лібералізмом в Австрії посягнуть рукою і до Угорщини, щоби і там знищити всякий поступ і цивілізацію. Гр. Баден опирає ся на Поляках, ческих феодалах і дрібних слов'янських племенах, котрі суть елементами реакційними. Тепер позискало ще Чехів до спілки, а зізольовано одиноких представителів свободи і поступу, т. е. Німців. А що буде, як Німці упадуть в тій борбі? О, тоді щезне і дуалізм, та дитина ліберальної ери. Тоді загрожене і пануване Мадярів над Слов'янами угорськими. Чейже кожному звісно, що ділючи державу на дві половини, Німці і Мадяри запоручили собі верховодство в обох сих половинах. В 1877 році кабінет ліберальний Аверсберг-Унгера потвердив сю умову на пануване обох сих народів. І гр. Таффе не міг нічого змінити в сім напрямі в 1887 році.

Город і село.

Я, мов з вязниці, з города утік
В село, на волю, — серцем відпочити:
Жите робилось гірше там, що ріб;
А кращих днів навік зівали квіти...
Ой, справді більше нікуди іти, —
Хиба на сором гідкими шляхами,
Як Україні вказують бати,
Ті, що панують, прокляті, над нами...
У кайданах з острахом ідути
Ми знаємо, що не засяють зорі
Колишньої слободи, та вночі
Не встанемо, потомлені і хорі:
Безкрай ніч, неправедна і зла,
Народови безщасному на тіло
Важким камінем грізно налягла —
Так що навкругі все, мов занімло...
А в городським навіснім полоні,
Де ворогів, куди не глянь, богато,
Сил не було терпіти вже мені,
Бо оступатись я не съмів за брата...
Сумнійших вістей, все-ж-таки, луна
І у мою хатину долітала
За людські муки, і в мене вона
Надій остатніх відняла чимало!
Я чув про чесну молодість в тюрмі,
Котрій ніяк ми не дамо поради, —
Невільники залякані й самі, --
Серед обиди, горя та досади...
Високо Бог, далеко — до цара! —

Так склало ся не тільки на Вкраїні:
Нехай ся приказка народна вже стара,
Але-ж прийде ся до-ладу ще й нині!
Від слуг лихих, від нечестивих Юд
В зелений ліс по-весні я втікаю:
Нехай мені пособить сільський люд
Знайти дорогу знову к земному раю!
Козачий дух коло землі не вмер,
Де божий робітники працюють:
Раба інтелігентного тепер
Одні воини на съвіті лиш ратують!

Сергій Обуховець.

ОБРАЗКИ з ПРИРОДИ.

(З оповідань лісничого).

Полюване в повітря.

В березні я з гір до Вижниці. В Білоберезі (в Галичині) став мій фірман коні погодувати і сам щось похарчувати. Не знаю, чи коні були май контентніші від мене із сего супочину; не лише фіра так мене зтуркала, що костій не чув я в собі, але й від „гуцулок“, котрі мій фірман в одно собі висипував, мені аж в голові вже шуміло. Мій завзятій супочин пішов до коршми „червака задурити“, а я вільз на поблизькій горб, подивити ся на сусідну околицю.

Як раз був час борби літа з зимою і літо перемогало, бо увільнило бистрий Черемош від шкідних кайданів леду. Десять не десь ще Черемошом величезні криги леду, але тільки доти, доки не вдарили ся в скалистий берег і розлетілися в безчисленні кусники. Із вільних, до сонця положених сніожатий білій сніг уже щез а на його місце застелила сніожати зелена травичка. В темних ялових лісах, що покривали поблизу горби, переважала це зима, бо зніміж зелених густих краків білів ся сніг.

Ранок був гарний. На безхмарне сине небо зійшло тепер раніше сонце і всю природу вбрало на хвилю в золото, за що веселі пташки привітали его мілим щебетанем. Сему синіву прислухуючись, почув я нагло якесь несамовите півороне. В тій хвили узрів я перед собою, як яструб полював на жовні. Вже хотів свої острі кігті встремити в жовну, як ся в смертельнім страху другий раз несамовите піворона і нагло обернула ся. Яструб мимоволі з махом далі полетів. В такий хитрий спосіб освободжена жовна що сили простує до поблизької тополі, щоби в єї густих краках скрити ся. Але й яструб дармо не летів і поки жовна до тополі долетіла, а він уже там. Почали окруж дерева крутитись: жовна ховати ся, а яструб єї відпирає. Жовна побачила, що єї намір не вдасться ся і летить далі в недалекий садок а яструб в погоню як тінь за нею. Вигнав єї відти високо у воздух і знов зачало ся завзяте полюване...

На плоскім березі Черемоша сиділа ворона і щось дзюбала. Попантривши відважного опри-

Се хоче однакож нині доконати польський кабінет гр. Баденього. Але се не вдасть ся ему. Угри знають добре, до чого то все йде. Они знаютъ, что федералізм в Австрої — то конец панована Мадярів в Угорщині. Угри можуть погодити ся лише з ліберальною Австроєю..."

Montags-Revue висловідала ся досить широ. Она каже ясно, що при теперішнім договорі не розходить ся їй оничого більше, як лише о дальшу запоруку для Німців, що они а не хто другий мають управляти Долитавщиною. Не буде того, то і не можна допустити до угоди з Угорщиною. Ми, Словянини, маємо і на дальше остати елементом, над котрим має панувати — ліберальний Німець. Таж Словянин по словам Вольфа, суть лише „eine minderwertige Nation“. Не о справедливі розложені квот, не о оборону інтересів господарських Долитавщини розходить ся лібералам німецким, а о дальше пановане над Словянами. За ту ціну готові они Мадярам опустити навіть де що з квоти низше 30%.

Сповідь та однакож дуже замітна. Німці готові жертвувати і економічну екзистенцію Долитавщини, як би лише Мадяри піддержали їх в їх гегемоністичних забаганках в Австрої. От в чим лежить патріотизм наших лібералів!

*

Рівночасно коли Німці стрейкують, забирають ся члени парламентарної більшості потрохи до позитивної роботи. І так 18. мая, сейчас по засіданню обструкційним, зібралися 117 членів правиці, щоби сполучити ся в Союз аграрний для береження інтересів хліборобських. Почин до зложення такого союза дав гр. Макс Зедвіц з Морави. Союз уконституував ся і розібрав поміж себе відповідні реферати. Ціль его така, щоби іменно посли заступаючи інтереси селянські виробили собі точне поясняте о всіх справах, дотикаючих хліборобства, і солідарно ті справи піддержували в своїх клубах. Відтак ухвалено, домагати ся від президії палати посолської, щоби

шка, понехала сідане і довго не роздумуючи закаркала хрипливо кілька разів і кинула ся з правдивою скаженостю на мисливого. Що не жартувала, показало ся зараз, бо кілька дзюбів трафили иструба і сиве піре розвіяв вітрець. Але ястріб собі байдуже і полює далі, полює з цілою силою на ослабленого птаха, щоби ся безпечно добич в остатній хвилі не пропала. Але каркані ворони привабило ще кілька сестер і їх спільним заходам вдало ся хижого птаха опамятати та позбавити его доброго сідання. Воронами переслідуваній сів утомлений на ворине за стару вербу, щоби відпочити. В такий несподіваний спосіб від безпечної смерти виратувана жовна полетіла повільним летом в густий яловий ліс а ворони посідали понад Черемош, сідають і зававлюють ся далі.

Злетів і ястріб, глянув „зід лоба“ на бридкі ворони і підніс ся в сине чисте небо. У великих кругах висше й висше здоймав ся і щез мені з очій. З незміреною висоти шукає він бистрим поглядом нової добичи, на которую як куля несподівано кине ся.

Трагедия у верхах.

Пізно в осені ішов я з Д. до Путілова через верхи (направці через гори). Коло „Довбушового креста“ надійшла рантом мрака, така густа, що десять кроків округ себе годі було що розпізнати; але що я стежки добре знат, то не

одно засідане в тижні було постійно лише на обговорюване справ, що обходять хліборобів.

НОВИНКИ.

Чернівці, дні 22-го мая 1897.

Більша платня. В розмові з послем Окуневским заявив міністер фінансів, що з новим роком цілком певно підвищать платню урядникам. Побачимо.

В справі нотаріальних оплат видала президія вищого суду краєвого розпоряджене, котре говорить, що нотарям не належить ся ніяка винагорода за списи актів тоді, коли они роблять ся при нагоді якоєсь іншої урядової чинності в характері судових комісарів. Не вільно їм в таких случаях умовляти ся зі стороною що-до висоти винагороди ані теж приймати її безпосередно. По окінчені урядової чинності они мають лише віддати акти судові, а той, означивши висоту оплати, сам єї стягне і доручить нотареві. То розпоряджене не обовязує очевидно в таких случаях, де нотар сповіняє свою урядову чинність на візване сторони, а не на припоручене суду.

З почи. Управителя почти Бернарда Вальштайна перенесено з Новоселиці і повірено ему ведене почти і телеграфу в Чернівцях на двірці.

Вечерок з танцями уряджує акад. товариство Союз в Кіцмани в салі касина дня 2. червня с. р. Чистий дохід призначений на будову Народного Дому в Чернівцях. Так гарна щіль, яку поставили собі Союзані, як і сама забава, котра певно випаде на вдоволене всіх гостей, повинні зібрати дні 2. червня в Кіцмани як найбільше гостій з міста і з цілої околії.

Похорони проф. Л. А. Симигновича-Штавфе відбулися вчера о 3. год. пополудні при великій участі публіки і молодіжі шкільної. Богато вінців покривало караван і окремий віз на вінці. Між публікою ми бачили генерального вікарія о. Ренту, професорів університету, школ середніх і низших, відноручників краєвої ради шкільної і і.

По руски. Львівське руске товариство педагогічне так нарікає у відозві до Русинів: „Шіснайцять літ минуло, відколи громадка патріотів руских приступила до засновання „Руского товариства педагогічного“ у Львові. Они рукоюдились тою гадкою, що „знане, то сила“ що „яка молодіж, яка школа, така її будучність на-

зважав на туман і далі спішив ся, аби хоть смерком вийти на шлях. Може по двогодиннім ході побачив я перед собою великий яловий ліс і аж тепер покімтів, що заблудив. У верхах заблудити дуже легко; тут багато стежок і всі однакові. А як забудеш, або не бачиш яких знаків, пр. скали, хреста, зимарки, то заблудиш, хотів і серед дня.

Дуже мені се не подобало ся, бо вже вчери і хоч-не-хоч треба було ночувати в якось гуцула або в зимарці, що недалеко стояла. Тут студено а там — блощиці не дають спати. Сів я на присну зимарку, закурив тай жду: або мрака щезне, та буду видіти, куди йти, або най хтось надійде — а тут як раз кілька стежок сходилося — і направить мене на добру дорогу.

Недалеко стояла пів суха смерека з вломаним вершком, а на тім вершку сиділа ворона так тихо та нерухомо, мов би спала. Відай та-кож заблудила, подумав я, і хоче тут ночувати. Аж дивлю ся, а положивши заяць в гору ярком біжить. Все що зробить кілька скоків, то стане, розглядає ся, чи безпечно, і скоче далі. Але видко було, що бідолаха щось попацив, бо на задні ногу налягав. Чи незручний стрілець его покалічив, чи десь від незчисленних ворон утікав та ногу вивихнув, чи канкан її зломав, не знати, доста тілько, що каліка. Скоро вийшов з яру, зачав правцовати через сіножатку в гу-

рова“. Ті патріоти вважали певним, що так само думають усі інтелігентні Родини, як думають усі культурні народи. Сподівались отже, що на вість про засноване „Рус. тов. пед.“ всі Русини, котрим успішний розвиток свого народу лежить на серці, громадно будуть горнути ся до него і заподілово трудити ся, щоби се товариство, яке поставило собі таку благородну і високопатріотичну задачу, скоро доходило до як найкрасніших успіхів. На жаль, надії сі майже зовсім завели ініціаторів Товариства. Коли в інших культурних народів, на віть численно слабших від Русинів, подібні товариства мають тисячі й тисячі членів, розвивають як найуспішніші діяльність та тішаться поважанем і признанем своїх і чужих, то в нашім Товаристві число членів по 16 літах дійшло — аж сором сказати! ледво до 700!! Але й з тих значна часть дуже мало цікавить ся справами Товариства: Не платить вкладок, не дбає о придбані нових членів, не старає ся о ширене видавництв Товариства. На загальні річні збори прибуває таке мале число членів, що рідко коли перевищує мінімальне статутом приписане число; а бувало й так, що аж в послідній хвилі треба було посыпати по деяких членів, щоби збори могли відбутися, хоч їх заздалегідь оголошено, а навіть лучило ся, що для браку комітету збори треба було відкладати! Для того Товариство не мало змоги розвинути живішої діяльності. Оно находило ся все в клопотах грошевих і тому не могло так успішно трудити ся на полі нашого шкільництва, як би его вимагав інтерес народу. До того з товариством, що має так мало підмоги зі сторони загалу, ніхто не числить ся... Товариство педагогічне добачує причину такої недбалості Русинів у тім, що ми в своїх змаганях народних занадто роздробили свою слабі сили. Коли ж бажаємо покласти раціональні й тривкі основи нашого народного розвитку, то безперечно мусимо більшу увагу звернути на справу нашого шкільництва. А головним огнищем нашої праці в сім напрямі в Галичині повинно бути як раз „Руске Товариство педагогічне.“ Отже товариство взиває Русинів, щоби вступали в члени. Чи то що поможе, сумішевамо ся. І дивуй ся Франкови, що він не любить Русинів! За що нас любити?

Незвичайний випадок був сими дніми предметом карної розправи перед судом присяжних в Литомерицях в Чехії. На лаві обжалованых засів 17-літній Рудольф Кернер під закидом злочину убийства. Кернер був залюблений в молодій Анні Хохоляц, а она любила его; однако її родичі заборонили їй сходити ся з Кернером. Отже молоді рішили покінчити разом жите самоубійством, а що Анна не уміла обходити ся з оружем, то на її просібку Кернер застрілив насамперед її, поціливши в серце, а відтак стрілив собі в голову. Але куля влучила в око і застрягла в ко-

стий ліс, де від ворогів був май безпеченіший. Іще мав за сто кроків до своєї мети, аж тут ворона, що не спала, як я думав, лише чатувала на добич, як не пошумить та на заяця! Дивлю ся, а тут і друга ворона, не знати відки, вже заяць на голові сидить. Се все скмало ся так скоро і несподівано, що заяць в першій хвилі на місці засторонів. Але лиш на одну хвилю, бо скоро дістав кілька дзюбів, так стряс з себе непрошених їздців і забіг в найближчий густий корч ялівцю.

Ворони посідали на смереку і знов ніби то дрімають, а заяць, що ждав ночі, аби в ліс заїхти і я, що цікавий був, як розпочата трагедія скінчиться ся, сидимо також тихо. Може з пів години ми так сиділи, аж вкінці воронам надокучилось — відай були дуже голодні — і одна злетіла та просто в корч, де заяць заховався. Дзюбом та крилами вигнала его відти. Скоро лиши відіг на вільну сіножатку, а єї товаришка вже й ему на голові та дзюбом в очі! І знов зачала ся завзята борба межи ними. Наконець каліка заяць, котрому вже й очі викололи, певернув ся на хребет і ногами махаючи, освободив ся від сивуль.

Крр... крр... закаркали обі сестриці зі всеї сили і в тій хвилі зашуміло в повітря. Поміч прийшла. Прилетіли з поблизького ліса дві білонікі сороки і з кілька ворон...

Вітрець розігнав тимчасом мраку а захо-

сти. Кернера, що втратив ліве око, вилічено і ставлено перед суд за убийство. Однако суддя присяжні заперечили його вину, а суд засудив його лише на 5 зр. кари за безправне ношене оружия.

Пригода емігранта. Селянин Галицький з Києлева на Буковині так сприкрав собі свою родинну землю і так сподобала ся ему вандрівка за море, що постановив собі конечної хати до Канади. Господарство своє вартости 3000 зр. спродав за половину ціни і взяв 500 зр. задатку. Але гроши ті треба було тимчасом сховати, і жінка Галицької сковалася їх під подушку. Який сон мала Галицька, не знати, але пробуджене було немиле, бо якийсь приятель увидів ту криївку і вночі витягнув гроши з під подушки. Галицькі взали то за злий знак, і лишили замір вандрівки за море. Однак маєток їх тепер о дві третини зменшився.

100-літній охотник. Оповідають, що в турецькому войску находити ся тепер охотник, чи слічий не менше як 110 літ віку. Має називати ся Гаджі-Аліяза і відбуває сеому війну. Его чотири сини находять ся разом з ним в рядах.

Щікаве обчисленье. Після рахунків видав в р. 1895. 1 гектар землі засіянний пшеницею в Галичині східній на панських грунтах: 9. метричних сотнарів, на хлонських $7\frac{1}{2}$ метричних сотнарів. Засіянний житом на панських 7 метричних сотнарів, на хлонських $5\frac{1}{2}$ метр сотни. Ячменем $10\frac{1}{2}$, ячменем на хлонських 9. Вівсом на панських 9, вівсом на хлонських 7. З такого самого кавалка, що у пана видає 100 метр. сотнарів пшениці, збирає хлон не цілих 83 сотнарів. Коли зрахуємо на гроши, виходить ось як: 1 гектар засіянний пшеницею приносить великий посльості пшениці за 57 зр. 27 кр., хлонській посльості приносить жита за 44 зр. 50 кр., житом хлонській посльості приносить жита за 36 зр. 80 кр. Ячменем панській посльості приносить ячменю за 51 зр., хлонській за 44 зр. 56 кр. Вівсом приносить панській посльості вівса за 46 зр. 30 кр., хлонській посльості за 37 зр. Пани і хлони господарюють межа о межу, а прецінь ріжниця така значна. Причиною сего є, що на панських ланах розвели розумніші господарку як на хлонських загонах, котрі чим раз маліють.

Довгий вік. В Одесі в захоронці для бідних померла селянка Е. Громогласова, котра прожила 120 літ. До самої смерти була здорована і ніколи не хорувала.

Образа маестату. В Німеччині в парламенті були поставили соціалісти внесене, щоби за образу маестату не можна нікого потягнати до відвічальності. Коли цісар чує ся ображений, нехай правує ся і доходить своєї образи сам. Процес ті дуже дали ся в знаки. Цісар німец-

кій хоче вдавати дуже розумного, але помимо розуму все ему щось таке скаже ся, що показує молоденського чоловіка. До вояків говорить він, що прийде час, коли треба буде стріляти до батьків і братів, всюди голосить, що воля цісаря то найвище право і т. п.! Такі слова цісаря обурили були всю Німеччину, тож зачали люди балакати про се, та ледво хто губу роздятив і вимовив слово цісар, вже тайні поліціянти доносили, що він цісаря образив. Почала ся тьма тьменна процесів о образу маестату. Між іншими виточили процес професорові Квідде, бо він написав про вибрики одного з найдикіших римських цісарів Калігулу. Описав після писателів римських і всюда подавав, котрій писатель про що пише, та цісар дочитав ся в тій книжці, що професор Квідде его так малоє і наказав виточити процес о образу маестату. За образу маестату засуджено посла Лібкнехта, соціаліста, на 4 місяців вязниці, а менших людей судили день в день. Тому то соціалісти поставили таке внесене. Внесене се дуже обурило німецьких патріотів. Один з них забалакав, що над тим внесенем не може навіть радити, бо цісар особа свята. Внесення отже не відано комісії.

Канадчик. З села Трибуховець коло Бучача вийшло недавноколо 60 родин до Канади. Тепер вибирало ся там даліших 40 родин і були би може вже виїхали, коли-б не стало ся щось таке, що дуже оступило їх горячку до вандрівки. Именно дня 11-го мая повернув з Канади з жінкою і дитиною один емігрант трибуховецький. Той емігрант, Тома Малиця, а як его тепер в селі прозвали „Канадчик“ продав минувшого року свій ґрунт за 1200 зр. і виїхав в зимі до Канади. Тепер повернувшись оповідає всім, що хоч стратив всю, що мав, то однака чує ся щасливим, що може бодай жити на рідній землі. „Там в Канаді — оповідає він — всі емігранти нещасливі і розкинені далеко один від другого, а що не вміють англійської мови, то кожий хто може ошукує їх немилосерно. Обіцяні урожайні поля, то багна або піски і такі вертепи, що аж страх бере погадати, якої треба праці, аби переробити їх на поле. Тому емігранти в розніці, бо як не мають за що вернутися, а на дорогу треба богато грошей, то можуть себе уважати за пронащих. — Нарікав також на агентів, що дуже зле поводять ся з людьми, особливо якийсь Моравець з Гамбурга ошукує і обдирає емігрантів немилосерно.“ — Ті оповідання Малиця поділяли немов студена вода на розгорячені уми трибуховецьких емігрантів і якось уже не чути о тім, аби они мали охоту вийдти до Канади.

Конець розбійника. Недавно тому околиця Хотина позбула ся нарешті звісного коно-крада і розбійника Івана Чунг'ула. Числив він

38 літ, а вже від 19 літ бушував і поповняв численні злочини в повітах: хотинськім, саноцькім і білецькім. Був він справдішим пострахом сільського населення. Вязнено его кільканадцять разів і то не лиш в Росії, але в Австрії і Румунії, але завжди умів викрутити ся або висмінути ся. В посліднім часі, по сповненні Чунг'улом зухвалій грабежі, пустили власти за ним погоню. Погоня складала ся з кількох селян, урядника поліційного і граничних стражників. Догонений Чунг'ул видрапав ся на стромий берег Прута і зачав звідтам кидати на нагінників камінем. „Піддай ся!“ — кликали до него. „Не віддам ся в ваші руки живий“ — відповідав. Бачучи, що погоня вже щораз близьше него, розбійник склонив ся в отворі, межи скалами, де, як показало ся, находила ся яскіння, що послужила ему за добрий захист. Годі було его там досягнути. Тоді нагінники взяли ся на спосіб, казали привезти фіру соломи, позатикали нею отвори печери і підпалили. Думали, що розбійник з обави перед удушенням піддасться. Ошибнулися, бо Чунг'ул волів умерти. Найшли его на дні печери удушеного, з головою завиненою в свиту. Мав при собі два револьвери і 40 рублів готівкою. Запевняють, що розбійник той мав на совісті кілька а може й більше убийств.

Дрібні вісти. В Городку утонув ся бурмістр Ліпес. — Архікнязь Леопольд Фердинанд приїхав 18. с. м. до Перешибля служити при своєму полку. — У Львові помер польський музик Кароль Мікулі, проживши 78 літ. Він був родом з Чернівців, де отець его був купцем і властителем дібр. Ту вчив ся також музики. — При тій пригоді на зелінниці Юрієвско-рическій, которую ми вчера описали, згинуло 42 вояків і їх похоронено в Юрієві (Дорпаті) 15. с. м. у спільній могилі. Загалом ранених є 99, між тими 6 офіцирів. Тяжко ранених є 48. — Опорожнену римськата парохію в Вашківцях над Черемошом надав президент краю кс. Едвардові Карнєцькому з Яблонова.

Телеграми „Буковини“.

3 дня 22-го мая 1897 року.

Відень. Комісия адресова рішила 25 голосами против 14 почати спеціальну нараду над адресою більшості парламентарної (гл. ч. 99 Буковини).

Царгород. Вчера параджували ся амбасадори всіх держав, на якій підставі помирити Туреччину з Грецією.

дяче сонце освітило бридку сцену: хижі птахи торгали ся над заячим стервом. Ще в Путилові відчувалось мені в уках трівожне піворене зачія та хріпливе каркане ворон.

Конаючий сернюк.

Одного ранку — було ще перед сходом сонця — чатував я на злодіїв, що зробили шкоду в зрубі. Сів, скулив ся під одним латром дров, бо було таке холодно, а я обросений змерз порядно.

Дуже в смутній та пустій околиці находити ся сей від съвіта віддалений, самотній зруб. Нічого не видко, лише густі корчі, чорні зогнілі піни, в рядах, як вояки, складжені сажні дров та кути гілля. Нудно так, що хоч утікай. Одні съпінаючі пташки розгнані нудьгу.

На самі вершини високих дерев, що їх десять-десет на насіннікові лишили, повилітали чорні коси тай свищуть, а в корчах всяка пташня так мило съпіває, що аж серце радує ся. Але всі съпіваки втихли перед гарним съпівом соловія. Там в долинці над потоком заховав ся він в темні корчі, в самоту, та щебече так солодко, що аж дивує всіх інших съпіваків. Чим даліше, тим май сумнішее приказує і скажить ся мила пташка. Щось немов любовну тугу чути в его съпіві. Соловійку! за ким тужиш? кого оплакуєш? може...

Бу-ум! — дав ся чути вистріл в старім

лісі. Всі птахи, як зачаровані, нараз втихли а тут вистрілу розляг ся долинами. В тій хвили віліз я на сяжень, подивитись, хто тай у що стрілив.

І бачу, як великий сернюк біжить з страшеною прудкостю, ні, майже летить, бо аж сухе під его ногами хрупотить. Видко, що вистріл смертельно его ранив, бо не обминав ярків, ям та сажнів дров, лише піднявши голову гордо в гору, скакав через все з легкостю птаха. Ale чим даліше біг, тем більше ослабав; жиласті ноги уявили, начали угинатись під ним. Сили опускали его, бо тепла кров капала з ранених грудей на зелену траву, стежечку за ним роблючи. Бідна звірина вже й сумно головку спустила, очі пів занерла і ступає поволи, гей піня спотикає ся, далі і далі, щоб десь у нору заховати ся і — померти. Видко, терпів він страшні болі, але й найменшою скаргою не виявив сего; німо і смутно волочив ся далі, а як уже остатні сили вичерпались, повалив ся на полянці у високу траву.

Піднявши ще раз голову, отворив мутні очі, з котрих слези цюріли, щоби сходячому сонцю, що ему в темні лісі съвітило, сказати „буває здоров“, застогнав жалісно — его перший голос, відколи его трафила куля — і ріжката гарна головка потала в мягких запашних квітках на завіїгди.

Матерна любов птахи.

Ішов я раз в зимі через ліс до дому і вчув близко себе неприємне скреготане. В ту сторону глинувши, узрів я на краку сороконуду. Сиділа. Дуже мене здивувало, що в зимі в наших лісах надібав я сего птаха. Сороконуда приближилась до пня і мое здивоване май збільшилось, як з дупла дерева дало ся чути цвіркотане гей би молодих пташенят. Розпікавлений віліз я зараз на дерево і дивлю ся а то суха галузя в паду відай заченила ся ключкою на той крак, верх котрого дупло було і на такий спосіб заперла его, оставивши маленьку дріжку. Відтрутів я ключку і зараз вилетіли три молоді, але вже цілком вирослі сороконуди і зачали весто цвіркотіти та незручно літати.

Ще в літі струтила буря галузю, а ся, падаючи, заперла дупло, в котрим молоді пташки знаходилися. Спочатку мабуть обе родичі годували пташенят. Відтак самчик відлітів а самичка з великої лісової до діточок лишила ся від товариства, не відлітала на зиму до теплих країв. З великою мукою шукала пильно тепер серед зими за комахами — а їх в сей час дуже мало — для себе і для своїх малих. По увільненню не відлітала мої сороконуди вже до теплих країв, але годували ся як могли і мешкали в дуплаві дереві далі. Одного ранку по великім морозі знайшов я всіх замерзлих у гнізді.

Іван Синюк.

Для панів учителів!

INSPECTIONSBERICHT,
Jahresausweis
і Шкільні повідомлення
(Schulnachrichten)
 е на складі
 в друкарні „Рускої Ради.“
 Просимо о замовлення.

„Дністер“

товариство взаємних обезпечен
 у Львові в домі „Просвіти“ Ринок 10.
 перше і одиноче руске товариство асекураційне, обезпечує будинки, скот, господарські знаряди, збіже в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках проти пожеж і огнів за можливо найнижчою оплатою.

Дністер розпочав п'ятий рік своєї діяльності. Фонди „Дністра“ після заключень рахункових з днем 31-го грудня 1896 виносять: фонд основний 50,000 зр., фонд резервовий 54731 зр. 04 кр., резерва премій 34737 зр. 03 кр., разом 139468 зр. 07 кр.

Шкоди ліквідуються і виплачується сійчас по пожарі. В 4-х літах виплатив „Дністер“ 1176 відшкодовань в сумі 309,147 зр. 69 кр.

На житі можна обезпечуватися через „Дністер“ після всіх можливих комбінацій в товаристві взаємних обезпечен в Кракові, котре дає як найкращі умови і видає поліси і квіти в рускій мові.

Зголосення о уділенні агенцій в місцевостях, де „Дністер“ не є заступлений, приймаються.

Котвиця

Liniment. Capsici comp.

з аптеки Ріхтера в Празі, загально признаний знаменитий усмірюючий лік на втирание: по шті 40 кр., 70 кр. і 1 зр.; можна купити у всіх аптеках. Просимо жадати сей загально улюблений лік просто під назвою Rіхтера Liniment з котвицею і принимати з осторожністю лише фляшки зі знаним знаком охоронним „Котвиця“ бо лише ті правдиві.

Аптека Ріхтера під золотим львом у Празі.

Хто хоче мати

добру і дешеву

МАШИНУ до ШИТЬЯ,

най удачає сі до мене, то певно не пожалує. Нові продаю дешевше як вінід, а употреблені, ще добре удержані почавши від 20 зр. і то за готові гропи і на виплат. Хто купити у мене нову чи стару машину, за репарацію не потребує журити сі, бо я роблю тую безплатно через цілій рік.

Русини, удавайте сі до мене, бо я також Русин і обслужує Вам по братньому

З поважанням

Б. Данилевич,
 машинист у бровара Штайнера в Чернівцях, при ул. земельній (Bankostrasse) ч. 26.

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Івана Хромовського.

III. Т.

Отсім маю честь повідомити шановних відбирателів, гостей і публіку, що я перебрав істную доси під фірмою

Антін Табакар і Гайна
СКЛАД КОРІННИХ ТОВАРІВ,
 вин і десерти

— (заснований 1812 року), —
 а окрім того

Агентуру і склад рільничих машин
 з днем 1-го липня с. р. і буду дальнє вести під моєю власною фірмою

СТЕФАН ГАІНА.

При цій нагоді складаю сердечну подяку за довіре, оказане так часто посередній фірмі, і прошу уклінно, мати те саме довіре на дальнє і для мене, при чому запевняю, що все старатимуся задоволити шановних гостей добірними товарами найкращого сорту, низькими цінами і уважною послугою.

Прошу о часті замовлення і пишусь

з поважанням

Стефан Гайна.

Відзначене на краєвій виставі в р. 1894 почетним дипломом ц. к. міністерства торгівлі.

Краєве товариство ткацке

„PRZĄDKA“

(ПРЯХА)

в Коросні

поручає Пов. П. Т. Публиці свого виробу чисто льняні звістні з доброти, ручно ткани

ПОЛОТНА КОРЧИНЬСКІ

від найгрубших до найтоньших веб і біле столове о взорі кістковім і адамашковім; також доставляє матеріалів на комплектні і найдешевші

ВИПРАВИ СЛОВНІ.

Замовлення просимо надсилати просто до Коросна (пошта, телеграф і стачія залізнична в місці).

Прібки і цінники на жадане оплатно і відворотно поштою. (15—52)

Із Найвищого приказу

Его ціс. і кор. Апостольского Величества
 устроює ц. к. дирекція льотерійних доходів

XXXI. Ц. К. ДЕРЖАВНУ ЛЬОТЕРИЮ,

з котрої чистий дохід присвятить ся

ЦІВІЛЬНИМ ЦІЛЯМ ДОБРОДІЙНИМ

сеї половини держави, між ними і 6000 зр. на

„РУСКИЙ ДІМ НАРОДНИЙ“ в Чернівцях.

Ся льотерия обнимає 7816 виграних в готівці,

поділених на

148 виграних головних із 3834 попереднimi і 3834 слідуючими

в загальній скількості

165.000 корон в золоті 100.950 зр. ринських а. в.

Тягнене послідує невідкладно 10. червня 1897 о 12. год. в пол.

Оден льос стойть 2 зл. ринських а. в.

Льоси продає і адміністрація „Буковини.“

Льоси можна купити і в ц. к. льотерійних урядах, у всіх льотерійних колектурах, в продажах тютюну, в урядах податкових, поштових і телеграфічних, в конторах відмін, в урядах стачій залізничних і др.

За редакцію відповідає **Осип Маковей.**

